

**UCHWAŁA NR 159/XVIII/12
RADY GMINY POCZESNA**

z dnia 25 czerwca 2012 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Poczesna na lata 2012 -
2016**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 roku, nr 142, poz.1591 z późn. zm) i art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2012 r. poz. 124) Rada Gminy Poczesna uchwala

§ 1. Przyjąć Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2012 – 2016 w brzmieniu załącznika do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy i Przewodniczącej Gminnej Komisji do Spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady

mgr inż. Lidia Kaźmierczak

PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE POCZESNA NA LATA 2012-2016

I Opis problemu narkomanii.

Narkomania oznacza nadużywanie środków psychoaktywnych, tzw. narkotyków. Są to substancje naturalne lub syntetyczne, które wprowadzone w określonej dawce do organizmu ludzkiego, oddziałują na ośrodkowy układ nerwowy, powodując między innymi zmiany świadomości, percepcji, nastroju.

Od początku lat dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku obserwujemy w naszym kraju nasilenie rozmiarów problemów związanych z używaniem narkotyków. Szybko rosło rozpowszechnienie eksperymentalnego i okazjonalnego używania substancji nielegalnych wśród młodzieży pojawiły się pierwsze sygnały zainteresowania narkotykami wśród dorosłych, przynajmniej w dużych miastach. Rosły w znacznym tempie wskaźniki narkomanii rozumianej jako regularne używanie narkotyków powodujące poważne problemy. Zwiększała się podaż narkotyków na nielegalnym rynku i w ślad za tym ich dostępność. Wraz ze wzrostem ilościowym następowały zmiany jakościowe. Pojawiły się na szerszą skalę nowe, charakterystyczne dla krajów zachodnich substancje i nowe wzory ich używania. Ostatnie lata przyniosły nie tylko zmianę skali zjawiska, ale również zmianę w obrazie narkomana. Do tej pory kojarzył się on z brudnym, zaniedbanym „menelem”. Dziś narkoman to nie tylko człowiek z marginesu, ale też zadbany, przyzwoicie ubrany, traktujący narkotyk jako jeden ze środków „wspomagających” rozwój osobisty i zawodowy.

Panuje pogląd, iż najczęstsze nałogi młodych ludzi to palenie papierosów, picie alkoholu czy zażywanie narkotyków. Ignorowane do tej pory było inne

groźne zjawisko, coraz bardziej powszechne wśród młodzieży, a mianowicie stosowanie różnego rodzaju dopalaczy.

Dopalacze jest to grupa różnych substancji lub ich mieszanek o rzekomym lub faktycznym działaniu psychoaktywnym, nie znajdujących się na liście substancji kontrolowanych przepisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Największym zainteresowaniem cieszą się wśród nich tabletki, pastylki do rozpuszczania oraz inne specyfiki, mające w składzie duże dawki m.in. kofeiny, magnezu, ginko – biloba czy lecytyny. Stosowanie ich ściśle według zaleceń, okazjonalnie i nie przekraczając dawek – nie jest groźne. Jednak dla wielu młodych ludzi takie łagodne wspomaganie to mało. Sztuczne pobudzanie mózgu do większej koncentracji w prosty, szybki sposób stanowi atrakcyjną pokusę. Problem zaczyna się w momencie, gdy dopalacze są stosowane częściej niż wymaga tego sytuacja. Komfort osiągnięcia maksymalnego efektu w postaci lepszego samopoczucia i większej wydajności przy niewielkim wysiłku jest coraz bardziej pożądanym. Zatem częste używanie dopalaczy stanowi zagrożenie uzależnienia się, tym bardziej, iż odstawienie określonego środka powoduje spadek dobrego samopoczucia a skrajnych wypadkach depresję.

Wyniki badań porównawczych ESPAD – przeprowadzone przez Instytut Psychiatrii i Neurologii na próbie reprezentacyjnej gimnazjalistów i licealistów ukazują między innymi:

- obniżenie wieku inicjacji narkotykowej,
- zwiększoną dostępność narkotyków poprzez dystrybucję w miejscach takich jak szkoła, dyskoteka, bar, ulica,
- szeroki wachlarz narastających problemów związanych z narkotyzowaniem doświadczanych przez młodzież, to jest problemy z rodzicami, rówieśnikami, nauczycielami, policją, wybuchy agresji wobec innych, niepożądane doświadczenia seksualne, inne problemy zdrowotne i życiowe,
- jako środek inicjacyjny badania wskazują: marihuanę, haszysz, amfetaminę, neuroleptyki i inne środki uspakajające i nasenne, LSD, ecstasy,
- postawę akceptacji do środków nielegalnych, to jest marihuany, haszyszu, amfetaminy, ecstasy, amfetaminy, LSD,

- dużą znajomość działania różnych środków przez badanych, bez świadomości skutków ich zażywania dla organizmu,
- konieczność kształcenia i doskonalenia kadry i środowisk zainteresowanych podejmowaniem działań profilaktycznych w związku ze zmianami trendów i specyfiki problemu.

Z raportu z badań ankietowych zrealizowanych w klasach gimnazjalnych szkół gimnazjalnych w Poczesnej w 2010 r. wynika, iż 90 % ankietowanych odpowiedziało twierdząco na pytanie, czy wie co to jest narkomania, około 10 % odpowiedziało – chyba wiem.

Na pytanie, co uczniowie sądzą o narkomanii większość badanych uczniów stwierdziła, iż jest zjawiskiem niepożądanym, złym. Zdiagnozowała narkomanię jako chorobę, niszczącą zdrowie, która w konsekwencji może doprowadzić do śmierci narkomana.

Ze zjawiskiem narkomanii zetknęło się 30 % badanych, 70 % nigdy nie zetknęło się z tym problemem.

Żadna z osób ankietowanych nie miała bezpośredniego kontaktu z narkotykami, natomiast 2 % badanych stwierdziło, że problem dotyczy rodziny, 3 % znajomych.

Na pytanie dotyczące występowania narkomanii w szkole 80 % uczniów odpowiedziało, iż nie wie czy taki problem istnieje w ich szkole, 5% ankietowanych odpowiedziało, że problem w ich szkole nie istnieje, natomiast 15 % uczniów odpowiedziało, że istnieje problem narkomanii w szkole.

Wprawdzie zebrane dane od Dyrektorów Gimnazjów znajdujących się na terenie gminy przez tut. Ośrodek Pomocy Społecznej w Poczesnej nie wskazują na istnienie problemu narkomanii wśród gimnazjalistów, to jednak biorąc pod uwagę skalę zjawiska występowania narkomanii w województwie śląskim należy ze szczególną troską i zaangażowaniem obserwować zachowanie młodzieży wobec substancji psychoaktywnych.

II Podstawowe cele Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

Do podstawowych celów Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w gminie Poczesna, należy:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od narkotyków i osób zagrożonych uzależnieniem oraz ich rodzin.
2. Zapobieganie wykluczeniu społecznemu, ubóstwu i innym trudnym sytuacjom z jakimi borykają się rodziny, w których występuje problem narkomanii poprzez udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej.
3. Zapewnienie wsparcia socjalnego poprzez udzielanie świadczeń pomocy społecznej osobom uzależnionym i ich rodzinom.
4. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży.
5. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych, osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.

III Harmonogram zadań gminnego programu przeciwdziałania narkomanii.

L.p	Cel programu	Rodzaj zadania	Koszt zadania	Termin wykonania	Realizator
1.	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od narkotyków i osób zagrożonych uzależnieniem oraz ich rodzin.	<p>1.1 Współpraca z Ośrodkami Rehabilitacyjno –Readaptacyjnymi i Młodzieżowym Ośrodkiem Leczenia Uzależnień, Punktem Konsultacyjnym do Spraw Uzależnień w Poczesnej oraz innymi placówkami świadczącymi usługi w zakresie specjalistycznego poradnictwa: w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - motywowanie do podejmowania terapii, - interwencji kryzysowej <p>1.2 Rozpowszechnianie i udostępnianie bazy danych placówek i instytucji zajmujących się detoksykacją, leczeniem, rehabilitacją i resocjalizacją osób uzależnionych oraz pracą z osobami współuzależnionymi, z tzw. osobami pierwszego kontaktu środowiskowego.</p>	-	Praca ciągła	Punkt Konsultacyjny w Poczesnej Ośrodek Rehabilitacyjno – Readaptacyjny w Dębowcu i Częstochowie Młodzieżowy Ośrodek Leczenia Uzależnień w Częstochowie Oddział Detoksykacji Szpitala Psychiatrycznego w Cz-wie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poczesnej
2	Zapobieganie wykluczeniu społecznemu, ubóstwu i innym trudnym sytuacjom z jakimi borykają się rodziny, w których występuje problem narkomanii	<p>2. 1 Dyżur prawnika, terapeuty, świadczących usługi w zakresie informacji, poradnictwa i konsultacji w ramach działalności Punktu Konsultacyjnego.</p> <p>2.2 Organizowanie i finansowanie kursów, szkoleń w zakresie pracy z osobami współuzależnionymi i ich rodzinami.</p> <p>2.3 Współpraca z Policją, Sądem</p>	4.000,-zł.	praca ciągła	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poczesnej, Punkt Konsultacyjny, gimnazja, Powiatowy Urząd Pracy, Gminna Komisja Przeciwdziałania Alkoholizmowi w Poczesnej,

	poprzez udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej	<p>Rodzinnym, Kuratorami w zakresie resocjalizacji osób z objawami demoralizacji i niedostosowania społecznego.</p> <p>2.4 Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie aktywnego poszukiwania pracy i zapobiegania bezrobociu w celu objęcia tą formą świadczeń rodzin z grupy szczególnego ryzyka.</p> <p>2.5 Współdziałanie z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w zakresie udzielania wsparcia i pomocy społecznej.</p>	4.000,-zł.		Policja, Kuratorzy, specjaliści szkoleniowi.
3.	Zapewnienie wsparcia socjalnego osobom uzależnionym, ich rodzinom	<p>3.1 Tworzenie programów adaptacyjnych dla osób, które ukończyły terapię.</p> <p>3.2 Współpraca z Ośrodkiem Pomocy Społecznej, placówkami interwencji kryzysowej, Ośrodkami Readaptacyjnymi, hostelami, PUP organizacjami pozarządowymi w zakresie świadczenia pomocy osobom po leczeniu.</p> <p>3.3 Objęcie szczególną opieką małoletnich członków rodzin z problemem narkotykowym – dożywianie, miejsce w świetlicy, pomoc w nauce, stypendia. udział w koloniach, obozach i inne świadczenia.</p>	- - 5.000,-zł.	praca ciągła	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poczesnej, PUP instytucje i organizacje zajmujące się statutowo świadczeniem pomocy rodzinom i osobom z problemem narkotykowym, Gminna Komisja Przeciwdziałania Alkoholizmowi, Szkoła, Gminne Centrum Kultury Informacji i Rekreacji w Poczesnej.
4	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w	4.1. Inicjowanie, promowanie, wspieranie programów zapobiegania problemom dzieci i młodzieży uwzględniających profilaktykę narkomanii.	3.000,-zł.	praca ciągła	Gminna Komisja Przeciwdziałania Alkoholizmowi, Szkoły, podmioty działające w ochronie zdrowia

	zakresie rozwiązywania problemów narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży	<p>4.2 Wspieranie programów profilaktycznych w zakresie organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży, stanowiących alternatywę wobec używania narkotyków.</p> <p>4.3 Upowszechnianie materiałów informacyjno – edukacyjnych o tematyce antynarkotkowej jak i również z zakresu promocji zdrowia a w szczególności dot. HIV, HCV i innych chorób związanych z używaniem narkotyków. (plakaty, ulotki, itp.)</p> <p>4.4 Organizowanie spotkań, szkoleń, obejmujących profilaktykę i problematykę narkomanii dla dzieci i młodzieży w szkołach jak i również prelekcji dla rodziców dzieci z klas gimnazjalnych.</p> <p>4.5 Finansowanie specjalistycznych szkoleń z zakresu profilaktyki narkomanii dla pedagogów szkolnych, pracowników socjalnych, higienistek, pediatrów, członków komisji do spraw rozwiązywania problemów alkoholowych.</p> <p>4.6 Przeprowadzenie diagnozy w zakresie występowania problemu narkomanii wśród uczniów klas gimnazjalnych.</p>	3.000,-zł.		Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, specjaliści szkoleniowi Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Rekreacji, inne podmioty.
			1.000,-zł.		
			2.000,-zł.		
			3.000,-zł.		
			1.000,-zł.		
5.	Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych,	5.1 Inicjowanie i wspieranie działań terapeutycznych, postrehabilitacyjnych, minimalizujących szkody	1.000,-zł.	praca ciągła	Ośrodek Leczenia Uzależnień w Czowie, Ośrodek

	osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii	zdrowotne u osób uzależnionych objętych usługami tych instytucji			Readaptacyjno-Rehabilitacyjny w Częstochowie Policja, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poczesnej, Komisja ds. Przeciwdziałania Alkoholizmowi w Poczesnej, organizacje pozarządowe statutowo zajmujące się profilaktyką narkotykową.
--	---	--	--	--	--

I V. Ocena efektów programu przeciwdziałania narkomanii w gminie Poczesna

Gminny Program przeciwdziałania Narkomanii gminy Poczesna został opracowany w oparciu o ustawę o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz.U. z 2005 r., Nr 179, poz. 1485 z późn. zm.) i program przeciwdziałania narkomanii w województwie śląskim na lata 2011 -2016.

Przedstawiona oferta przedsięwzięć i działań jakie zamierzają realizować wszystkie podmioty zajmujące się tak ważną kwestią społeczną jaką jest problem narkomanii w gminie Poczesna adresowana jest do dzieci, młodzieży, rodziców zwłaszcza z tzw. grup wysokiego ryzyka mających problemy w sferze psychicznej, społecznej i interpersonalnej. Głównymi beneficjentami programu są osoby uzależnione od narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, ich rodziny i osoby eksperymentujące ze środkami odurzającymi.

Z drugiej strony odbiorcami programu są beneficjenci, którzy z racji wypełniania swoich zawodowych obowiązków pośrednio powinny zajmować się również działalnością w obszarze profilaktyki uzależnień. Są to osoby stykające się zawodowo z osobami z grup wysokiego ryzyka (pedagodzy, nauczyciele, pracownicy socjalni, policjanci, lekarze, higienistki, pracownicy punktu konsultacyjnego

działającego przy gminnej komisji ds. przeciwdziałania alkoholizmowi, animatorzy kultury, instruktorzy sportowi).

Udział adresatów programu , współpraca i koordynacja wszystkich planowanych i podejmowanych działań w realizacji przedsięwzięcia pozwoli na osiągnięcie następujących wskaźników:

- zdiagnozowanie problemu, to jest ustaleniu rozmiaru i zasięgu zjawiska oraz jego specyfiki,
- dokonanie pozytywnej zmiany bądź utrwalenie postaw wobec używania narkotyków,
- poprawę funkcjonowania społecznego,
- spadek przestępczości związanej z narkotykami.
- zwiększenie miejsc sportu i rekreacji, oraz innych przedsięwzięć promujących zdrowy, alternatywny do narkomani styl życia i rozwój osobisty, dzieci, młodzieży i osób dorosłych,
- wzrost liczb osób profesjonalnie przeszkolonych w zakresie profilaktyki uzależnień,
- zwiększenie wiedzy społeczności lokalnej a w szczególności dzieci i młodzieży w zakresie profilaktyki uzależnień i chorób związanych z używaniem narkotyków.

Aby osiągnąć powyższe wskaźniki każdy z obszarów działań wymienionych w programie może być realizowany w różny sposób, zgodny z przepisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Jest to związane z lokalnymi potrzebami i możliwościami jakimi dysponuje nasza gmina.

Środki finansowe na realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Poczesnej będą pochodziły z opłat za korzystanie z zezwoleń napojów alkoholowych.